

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МЕТОДІВ ПОДАТКОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

У статті досліджується сутність і природа нульової декларації, розглянуто зарубіжний досвід введення у податкову політику єдиного платежу, єдиної декларації, доцільність їх запровадження в податкову систему України; висвітлюється питання можливості створення єдиної інформаційної податкової системи та посилення заходів впливу щодо осіб, які порушують норми податкового законодавства; надаються пропозиції щодо удосконалення та визначення пріоритетних напрямів розвитку податкової системи України.

Ключові слова: податкове адміністрування, нульова декларація, єдиний платіж, єдина декларація, удосконалення податкової системи, єдина інформаційна податкова система.

Постановка проблеми. Податкова система країни традиційно відображає рівень її економічного розвитку, площину для ефективних ринкових відносин, формує її авторитет на міжнародному рівні. Прозора та ефективна податкова система – запорука економічного процвітання країни та добробуту населення. Наповнюючи бюджети різних рівнів коштами, податки надають державі можливість на практиці реалізовувати свої зобов'язання перед населенням. Попри це, наразі основне джерело формування бюджетних коштів – платники податків дедалі більше віддають перевагу мінімізації своїх податкових зобов'язань, здійснюють та розробляють схеми щодо ухилення від сплати податків, тим самим завдаючи шкоду як державі так і суспільству. З огляду на це, доцільно і актуально виявити існуючі недоліки законодавчого регулювання адміністрування податків в Україні, проаналізувати нормативну складову податкового законодавства зарубіжних країн, залучити і запропонувати новітні методи управління податками та нововведення, які покликані удосконалити існуючу податкову систему країни.

Мета дослідження. На основі виявлених недоліків нормативного забезпечення податкової системи України та зарубіжного досвіду, запропонувати можливі шляхи виходу з податкової кризи, з'ясувати доцільність та піддати критичному аналізу активно обговорюваних на державному рівні новітніх методів податкового регулювання (нульова декларація, єдиний платіж, єдина декларація).

Об'єкт дослідження. Суспільні відносини у сфері оподаткування, які виникають під час встановлення й адміністрування податків і зборів та здійснення методів контрольно-податкового спрямування.

Стан дослідження. Окремі аспекти механізму податкового адміністрування, шляхів його удосконалення стало предметом уваги таких науковців як

Проскура К. П. [1], Шуба І. М. [3], Химич Р. В. [3]. Сутність, юридичну природу і загальні принципи податкового адміністрування розглядали у своїх роботах Шалімова Н. С. [2], Магопець О. А. [2]. Серед зарубіжних науковців своїми працями і розробками в податковій сфері відзначились Тхорн П. [8], Альм Дж. [11], Тоглер Б. [11] та інші. Попри це наразі відсутні комплексні дослідження щодо порівняння і аналізу норм зарубіжного податкового законодавства з податковою системою України з метою подальшої імплементації методів визначених відповідними нормами в українське законодавство.

Виклад основного матеріалу. У широкому розумінні податки перебувають у прямо пропорційному зв'язку з цивілізованою соціальною державою, створюючи передумови для розвитку і стимулювання різноманітних сфер суспільного життя. У свою чергу, дефекти, які існують у цілісній взаємопов'язаній системі оподаткування насамперед є проблемою, вирішення якої покладається на законодавця, оскільки нормативна регламентація виступає первинним елементом для існування і функціонування податкової системи, а будь-які нововведення повинні бути спрямовані як на усунення існуючих наразі недоліків так і на запровадження нових механізмів регулювання податкового адміністрування.

Надаючи визначення категорії податкове адміністрування слід наголосити, що насамперед адміністрування традиційно визначається як управління, отже податкове адміністрування – особливий управлінський процес, покликаний врегулювати відносини, що виникають під час справляння податків і зборів. Окрім цього, не можна оминати увагою контрольну функцію органів публічної влади, насамперед юрисдикційних органів, що реалізують політику у сфері оподаткування. У цьому аспекті, слушною, проте не ідеальною є думка К. П. Проскури, яка звертає увагу на той факт,

що податкове адміністрування включає у себе три елементи: відносини держави в особі податкової адміністрації з платниками податків, рішення податкових органів, та реалізація цими органами визначених законодавцем функцій [1, с. 53–54]. Така позиція є занадто вузькою, оскільки податкове адміністрування не може зводитись виключно до функцій, що здійснюються органами виконавчої влади.

Іншої позиції притримується Н.С. Шалімова, яка пропонує розуміти адміністрування як діяльність уповноважених органів влади та управління, що спрямовується на виконання податкового законодавства, ефективного функціонування податкової системи та податкового контролю. [2, с. 360]. Отже, адміністрування податків – цілеспрямована діяльність уповноважених органів з метою практичної реалізації податкової політики. Причому, така діяльність стосується всіх гілок влади, оскільки законодавець здійснює нормативне забезпечення зазначених органів, судові інстанції покликані притягати до відповідальності осіб, що порушують норми податкового законодавства та здійснювати контроль за відповідністю рішень уповноважених податкових органів закону та вирішувати спори між платниками податків і державою, на органи виконавчої влади покладається безпосередньо реалізація процедури справляння податків і зборів з платників.

Наразі державне управління податками в Україні зіштовхується з чималою кількістю проблем, які наразі лишаються невирішеними. Серед таких проблем І. М. Шуба та Р. В. Химич виділяють наступні:

- низький рівень податкової культури
- відсутність механізмів захисту платників податків
- низка ефективність заходів впливу на осіб, які порушують норми податкового законодавства
- непрозорість податкової системи [3, 138].

Окрім цього, необхідно зосередити увагу й на інших проблемах:

- високий рівень корупції в сфері податкової політики
- необґрунтоване втручання держави в сферу бізнесу
- складана і перевантажена процедура податкового обліку і звітності
- відсутність єдиної налагодженої системи оподаткування
- безконтрольність контролюючих органів, що реалізують податкову політику
- низький рівень матеріально-технічного забезпечення податкового адміністрування.

З огляду на визначені проблеми правового регулювання податкової системи слушним є розроблення

методів, які здатні їх подолати чи принаймні зменшити їх негативний вплив на податкову систему країни. Першим кроком є необхідність створення єдиної інформаційної системи оподаткування. Це перш за все зумовлено необхідністю існування єдиного інформаційного простору та умов для взаємодії в електронному режимі між органами виконавчої влади завданням яких є податкове регулювання.

Легальне визначення категорії інформаційна система міститься у наказі Міністерства Фінансів України від 07.04.2016 № 422 «Про затвердження Порядку ведення органами Державної фіскальної служби України оперативного обліку податків і зборів, митних та інших платежів до бюджетів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування». Відповідно до цього нормативного акта під інформаційною системою слід розуміти інтегровану структуру, що складається з одного чи більшої кількості процесів, компонентів апаратного та програмного забезпечення, засобів та персоналу, що забезпечує можливість задоволення встановленої потреби або цільової функції [4]. Запровадження ж єдиної інформаційної системи покликано систематизувати та впорядкувати наявну у суб'єктів податкового контролю інформацію, забезпечити вільний та прозорий доступ до інформації та обмін нею між центральними та територіальними органами насамперед Державної фіскальної служби, посилити процеси автоматизації та відходу від паперової форми роботи, оскільки усі органи у межах своїх повноважень матимуть рівний доступ до єдиної системи. Такий крок не тільки унеможливить втрату та перекручування інформації, а й дозволить розмежувати і забезпечити її захист і накопичення у межах єдиного інформаційного простору.

Єдина інформаційна система повинна функціонувати на засадах інстанційності та територіальності. Таким чином, структура системи включає у себе центральний блок, що забезпечує постійне обслуговування територіальних центрів, з центрального блоку відбувається безпосереднє керування системами нижчого рівня, які використовуються органами податкового контролю на місцях. Окрім цього, до складу системи включаються і переносяться усі наявні і заплановані бази і реєстри. Наразі, податковий Кодекс визначає, що обробка та використання інформації здійснюється шляхом збору та її подальшого зберігання в базах даних інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову та митну політику. Перелік таких систем визначається підзаконними нормативними актами [5].

Наступним кроком, що спрямований на подолання існуючих прогалин у сфері податкової політики є запровадження нульової декларації або податкової амністії, єдиного платежу та єдиної декларації. Зазначені методи активно використовуються у податкових системах багатьох країн світу і вже довели свою ефективність і позитивний вплив на податкове адміністрування.

Розглядаючи досвід Швеції у питаннях сплати податків та подання податкової декларації, принципово відзначити, що відмінною від традиційного виду Декларації є сама форма і порядок їх ведення. Податок сплачується платниками на основі вже заповненої органом, що реалізує податкову політику документа єдиної встановленої форми [7]. Такий документ формується шляхом використання уповноваженими органами баз даних платників податків, до яких вони мають вільний доступ. Контролюючому органу достатньо ввести ім'я платника податків для отримання назви компанії, його доходів та розмір сплачених податків (податкову історію) [6]. Крім цього, позитивно на податковому регулюванні відображається суб'єктивне право платника підписувати таку декларацію і сплачувати визначений суб'єктом владних повноважень розмір податків чи відмовитись від підписання і надіслати до органу свої зауваження, тобто вбачається певна диспозитивність і можливість обирати один із варіантів правомірної поведінки [7]. Не менш привабливою вбачається позиція шведського законодавця у питаннях повернення платнику переплаченої суми податків з нарахуванням процентів.

В історії податкового адміністрування зарубіжних країн існує чимало випадків використання так званої нульової декларації або податкової амністії. Такий метод впливу використовується законодавцем з метою детінізації економіки та наповнення державного бюджету коштами. Цей механізм реалізується шляхом надання платникам податків можливості декларування своїх реальних доходів з подальшою відмовою держави в особі контролюючих органів від перевірок щодо законності отримання таких коштів та звільнення від сплати податку у зв'язку із наявністю даних активів. Особа яка скористалася амністією сплачує лише фіксований податок у розмірі як правило не перевищує 15 % від задекларованих доходів.

Прикладом успішного проведення податкової амністії виступає Італія. Закон «Про податкову амністію» у цій країні був прийнятий ще у 2001 році і мав назву «податковий щит». Платники податків були зобов'язані сплатити на користь держави близько 12 % задекларованих доходів у державну казну [8, с. 15–17]. Наступні податкові амністії були проведені у 2003, 2009 та 2015 роках. Результатом проведен-

ня зазначеної «акції» стало наповнення бюджету Італії на величезні суми. Так, за всі роки проведені наповнили державну казну близько на 240 млрд євро [9, с. 58–60]. Успішність податкової політики в Італії пояснюється експериментальною позицією італійського законодавця. Так, податкова ставка на раніше не задекларовані доходи постійно змінювалася від 12 до 5 % і дозволила обрати найоптимальніший розмір, який змушував навіть злісних неплатників наповнювати державний бюджет і йти на компроміс з державою.

Слід визнати, що в українському законодавстві також були спроби запровадити нульову декларацію, проте законопроект так і не набув статусу закону у зв'язку із численними недоліками та неточностями. Основним недоліком була відсутність механізму відмежування майна та майнових прав, отриманих внаслідок правопорушень, що може призвести до легалізації доходів отриманих злочинним шляхом, що не узгоджується із ратифікованою Верховною Радою України Конвенцією Ради Європи про відмивання пошук, арешт та конфіскацію доходів одержаних злочинним шляхом та про фінансування тероризму [10]. Таким чином, законопроект передбачає звільнення особи, що вчинила злочин від кримінального переслідування, проте, особа, яка вчиняє злочин може бути звільнена від кримінальної відповідальності виключно з підстав, що закріплюється у Законі України «Про кримінальну відповідальність». Та сама проблема стосується і адміністративної відповідальності, підстави звільнення від якої закріплюються в Кодексі України про адміністративні правопорушення. Оскільки положення законопроекту суперечать чинному законодавству, проект не набув свого подальшого розвитку.

Говорячи про вдосконалення методів податкового адміністрування доцільно звернутися до досвіду Сполучених Штатів Америки. Доходи держави формуються більшою мірою шляхом справляння податку на прибуток (близько 40 %). Основною особливістю цього податку є встановлення єдиного фіксованого розміру платежу (процентної ставки) який виходячи не із сфери діяльності платника податків або направленості податкових зборів а з розміру доходу особи. Так, наприклад, якщо дохід особи складає не більше 9000 доларів, то для нього встановлюється єдина процентна ставка 10 %, а для осіб дохід яких перевищує цю суму – 15 % [11, с. 232–234]. Такий механізм засновується на принципах рівності і справедливості, оскільки розмір процентної ставки встановлюється пропорційно доходам особи і не залежить від сфери його діяльності або виду податку.

Важливим елементом податкового законодавства виступає відповідальність за його порушення. Вкрай актуальним лишається питання побудови дієвого механізму примусового впливу на осіб, що ухиляються від сплати податків для забезпечення невідворотності покарання таких правопорушників. Хоча норми податкового, адміністративного та кримінального права передбачають відповідальність за порушення процедури оподаткування, проблема криється у практичній реалізації встановлених цими актами правил. З огляду на це, за доречне буде простежити використання досвіду пострадянських країн у вирішенні поставленої задачі.

Перш за все варто звернути увагу на досвід Республіки Азербайджан, а саме на строки, які встановлюються для погашення податкової заборгованості. Таким чином, якщо платник податків не здійснив свого податкового зобов'язання в строк, що встановлений податковим кодексом, контролюючий орган направляє платнику повідомлення про сплату податків протягом 5 днів, включаючи нараховані санкції (пеня, проценти, штрафи) [12]. Даний вид строків притаманний і для українського законодавства, проте такий строк становить 60 днів [5]. Показово, що за визначений строк платник як правило нехтує своїми зобов'язаннями і за цей період йому продовжують нараховуватися матеріальні санкції, розмір яких може цілком перевищувати податкові зобов'язання. Таким чином, зменшення строків для погашення заборгованості дозволить уникнути накопичення боргів платника і забезпечить прискорену процедуру стягнення податкової заборгованості.

Привабливим у зазначеному аспекті є досвід Туркменістану, а саме Податковий кодекс Республіки передбачає проведення податкового дослідження причин виникнення податкового боргу [13]. Така процедура наразі відсутня в Україні, проте її залучення надасть можливість для пошуку причинно-наслідкових зв'язків виникнення проблемної заборгованості та усунення умов і причин, які сприяють і підтримують її існування. Таким чином, проблему вдасться усунути ще до її зародження у зв'язку із здійсненням державою превентивної політики.

Нарешті, беручи до уваги податкову політику Узбекистану, слід звернути увагу на норму, яка передбачає обов'язкове інформування податкового органу про дебіторську заборгованість боржника [14]. У наказі Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку бухгалтерського обліку окремих активів та зобов'язань бюджетних установ та внесення змін до деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку бюджетних установ» дебіторська заборгованість визначається як сума заборгова-

ності дебіторів установі на певну дату. Відповідно дебітори –

юридичні та фізичні особи, які внаслідок минулих подій заборгували установі певні суми грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів [15]. Імплементация визначеної норми у податкове законодавство України перш за все полегшить і значно спростить процедуру стягнення податкової заборгованості, оскільки погашення заборгованості боржника за рахунок дебіторів безспірно є ймовірнішим та найменш ризиковим примусовим заходом аніж наприклад реалізація майна боржника на прилюдних торгах, чи стягнення, яке накладається на доходи підприємства.

Висновки. Простеживши визначальний вплив податкової політики держави на соціальну сферу, виявивши її суттєві недоліки, за доцільне розглянути новітні методи податкового адміністрування. Оцінюючи міжнародний досвід правового регулювання оподаткування справедливо дійти до висновку про необхідність залучення зарубіжної практики та її подальшу імплементацию в Українське законодавство. Мова йде про такі зміни і нововведення:

По-перше, створення єдиної інформаційної системи оподаткування.

Такий крок надасть можливості для реформування інформаційно-аналітичного забезпечення, запровадить інтеграцію інформації, створить сприятливе середовище для накопичення, обліку, збереження та поширення інформації, як одного із первинних елементів організації діяльності податкової адміністрації.

По-друге, залучення у національне законодавство практики нульової декларації, єдиного платежу та єдиної декларації. Зазначені зміни з одного боку спрямовуються на подолання податкової кризи з метою наповнення державного бюджету, з іншого – на поліпшення становища платника податків, оскільки першочерговим завданням держави є заохочення таких платників до сплати податків, налагодження стабільності надходження податкових зборів та зменшення випадків ухилення від сплати податків. Передумовою цього повинні стати справедливі та пропорційні доходам кожній окремій особі збори. Таким чином, наповнення державного бюджету не самоціль, оскільки економічний добробут країни перш за все базується на засадах довіри населення до держави і влади як її складового елементу.

По-третє, посилення заходів впливу на осіб, які порушують норми податкового законодавства. Передбачений наразі в українському законодавстві механізм притягнення правопорушників податкових норм до відповідальності не є досконалим. Хоча наявні в

адміністративному та кримінальному праві норм охоплюють широку сферу відносин, в яких можуть порушуватись загальнообов'язкові правила оподаткування, страждає механізм їх реалізації. З цією метою, врахування основоположних тенденцій заходів застосування впливу, які використовують пострадянські країни, близькі до українського менталітету

позитивно вплине на модернізацію податкової системи України у цілому. Йдеться про імперативні норми, які запроваджують проведення податкового дослідження, зменшення строків для погашення податкової заборгованості, інформування про дебіторську заборгованість.

ЛІТЕРАТУРА

1. Проскура К. П. Особливості адміністрування податків в Україні. *Економічний часопис-XXI*. 2012. № 3-4. С. 53–55. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/48214>
2. Шалімова Н. С., Магопєць О. А. Сутність та загальні принципи адміністрування податків. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки: зб. наук. пр.* Кіровоград: КНТУ, 2007. Вип. 12. Ч. 2. С. 358–368
3. Шуба І. М., Химич Р. В. Механізм податкового адміністрування: проблеми та шляхи удосконалення *Проблеми ринку та розвитку регіонів України в XXI столітті: VII Міжнародна науково-практична інтернет-конференція*. 2016. С. 137-139 URL: <https://economics.opu.ua/files/science/ipreed/2016/137.pdf>.
4. Про затвердження Порядку ведення органами Державної фіскальної служби України оперативного обліку податків і зборів, митних та інших платежів до бюджетів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Наказ Міністерства фінансів України від 07.04.2016 № 422. *Офіційний вісник України*. 2016. № 43, стор. 66, стаття 1594
5. Податковий кодекс України: Закон України №2755-VI від 02.12.2010 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112
6. Allabolag // Sök Branscher och visa Listor URL: <https://www.allabolag.se>
7. Skatteverket // Innehållet i deklARATIONEN. URL: <https://www.skatteverket.se/privat/deklaration.4.2b543913a42158acf800013508.html>
8. Thorne P. Swiss banking secrecy and taxation URL: P. Thorne. HELVEA SA report. 2009. 42 p. URL: http://www.safehaven.at/wordpress_cms/wp-content/uploads/2010/03/HelveaStudie.pdf
9. Italy: Tax Guide: Strategic and practical information. International business publications,
10. USA. 2015 Edition Updated 271 p. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=vfqpyChWRKsC&pg=PA2&lpg=PA2&dq=Italy:+Tax+Guide:+Strategic+and+practical+information.+---+International+business+publications,+USA.+---+2015+Edition+Updated&source=bl&ots=UmCn3FSElf&sig=ACfU3U2nWTtfsJ98GsHzZ->
11. Про нульову декларацію: Проект Закону 3661 від 17.12.2015 URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=57459
12. Alm J., Torgler B. Culture differences and tax morale in the United States and in Europe // *Journal of economic psychology*. 2006. Т. 27. №. 2. С. 224-246 URL: http://www.dmarkanderson.com/ECNS491_Spring2018/Alm_and_Torgler_J_Econ_Psych.pdf
13. Податковий кодекс Республіки Азербайджан. URL: <http://www.taxes.gov.az/modul.php?name=qanun&cat=3&lang=rus>
14. Податковий кодекс Республіки Туркменістан. URL: www.turkmenbusiness.org/content/nalogovyi-kodeks-turkmenistana
15. Податковий кодекс Республіки Узбекистан. URL: <http://lex.uz/docs/1286689>
16. Про затвердження Порядку бухгалтерського обліку окремих активів та зобов'язань бюджетних установ та внесення змін до деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку бюджетних установ: Наказ Міністерства фінансів України від 02.04.2014 № 372 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0426-14>

REFERENCES

1. Proskura K.P. (2012) Osoblyvosti administruvannia podatktiv v Ukraini. *Ekonomichnyi chasopys-XXI - Economic Journal-XXI*. # 3-4. pp. 53–55. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/48214> [in Ukrainian]
2. Shalimova N. S., Mahopets O. A. (2007) Sutnist ta zahalni pryntsypy administruvannia podatktiv. *Naukovi pratsi Kirovohrad'skoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky: zb. nauk. pr. - Scientific papers of Kirovograd National Technical University. Economic Sciences: Coll. Sciences, Kirovohrad: KNTU., Vyp. 12. Ch. 2. pp. 358-368* [in Ukrainian]

3. Shuba I. M., Khymych R. V. (2016) *Mekhanizm podatkovoho administruvannia: problemy ta shliakhy udoskonalennia. Problemy rynku ta rozvytku rehioniv Ukrainy v XXI stolitti: VII Mizhnarodna naukovo-praktychna internet-konferentsiia - Problems and Ways to Improve Problems of the Market and Development of the Regions of Ukraine in the 21st Century: VII International Scientific and Practical Internet Conference. pp. 137-139. URL: <https://economics.opu.ua/files/science/ipreed/2016/137.pdf>. [in Ukrainian]*
4. Pro zatverdzhennia Poriadku vedennia orhanamy Derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy operatyvnoho obliku podatkov i zboriv, mynykh ta inshykh platezhiv do biudzhativ, yedynoho vnesku na zahalnooboviazkove derzhavne sotsialne strakhuvannia: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 07.04.2016 # 422. (2016) *Ofitsiyni visnyk Ukrainy – Official Bulletin of Ukraine, # 43, stor. 66, stattia 1594* [in Ukrainian]
5. Podatkovi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy #2755-VI vid 02.12.2010 r. (2011) *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Supreme Council of Ukraine, # 13-14, # 15-16, # 17, st.112* [in Ukrainian]
6. Allabolag // Sök Branscher och visa Listor URL: <https://www.allabolag.se> [in Swedish]
7. Skatteverket // Innehållet i deklarationen. URL: <https://www.skatteverket.se/privat/deklaration.4.2b543913a42158acf800013508.html> [in Swedish]
8. Thorne P. Swiss banking secrecy and taxation URL: P. Thorne. HELVEA SA report. 2009. 42 p. URL: http://www.safehaven.at/wordpress_cms/wp-content/uploads/2010/03/HelveaStudie.pdf [in English]
9. Italy: Tax Guide: Strategic and practical information. International business publications [in English]
10. USA. 2015 Edition Updated 271 p. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=vfqpyChWRKsC&pg=PA2&lpg=PA2&dq=Italy:+Tax+Guide:+Strategic+and+practical+information.+—+International+business+publications,+U+SA.+—+2015+Edition+Updated&source=bl&ots=UmCn3FSElf&sig=ACfU3U2nWTfsJ98GsHzZ-> [in English]
11. Pro nulovu deklaratsiiu: Proekt Zakonu 3661 vid 17.12.2015 URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=57459 [in Ukrainian]
12. Alm J., Torgler B. (2006) Culture differences and tax morale in the United States and in Europe // *Journal of economic psychology. T. 27. №. 2. C. 224-246* URL: http://www.dmarkanderson.com/ECNS491_Spring2018/Alm_and_Torgler_J_Econ_Psych.pdf [in English]
13. Podatkovi kodeks Respubliky Azerbaidzhan. URL: <http://www.taxes.gov.az/modul.php?name=qanun&cat=3&lang=rus> [in Ukrainian]
14. Podatkovi kodeks Respubliky Turkmenistan. URL: www.turkmenbusiness.org/content/nalogovyi-kodeks-turkmenistana [in Ukrainian]
15. Podatkovi kodeks Respubliky Uzbekistan. URL: <http://lex.uz/docs/1286689> [in Ukrainian]
16. Pro zatverdzhennia Poriadku bukhhaltenskoho obliku okremykh aktyviv ta zoboviazan biudzhetykh ustanov ta vnesennia zmin do deiakykh normatyvno-pravovykh aktiv z bukhhaltenskoho obliku biudzhetykh ustanov: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 02.04.2014 # 372 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0426-14> [in Ukrainian]

МЕДВЕДЕВ М. Ю.

соискатель Харьковского Национального университета внутренних дел

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ МЕТОДОВ НАЛОГОВОГО АДМИНИСТРИРОВАНИЯ

В статье исследуется сущность и природа нулевой декларации, рассмотрен зарубежный опыт введения в налоговую политику единого платежа, единой декларации, целесообразность их введения в налоговую систему Украины; освещается вопрос о возможности создания единой информационной налоговой системы и усиление мер воздействия в отношении лиц, нарушающих нормы налогового законодательства; вносятся предложения по совершенствованию и определению приоритетных направлений развития налоговой системы Украины.

Ключевые слова: налоговое администрирование, нулевая декларация, единый платеж, единственная декларация, совершенствование налоговой системы, единая информационная налоговая система.

MEDVEDEV M. Y.

PhD Candidate of the Kharkiv National University of Internal Affairs

CURRENT ISSUES OF IMPROVEMENT OF LEGAL ADJUSTMENT OF METHODS OF TAX ADMINISTRATION

Problem setting. The article deals with the nature of the zero declaration, examines the foreign experience of introducing into the tax policy a single payment, a single declaration, the expediency of their introduction in the tax system of Ukraine; the issue of the possibility of creating a unified information tax system and enhancing measures of influence against persons who violate the rules of tax legislation.

Target of research. The purpose of the study is on the basis of the identified shortcomings in the regulatory support of the tax system of Ukraine and foreign experience to suggest possible ways out of the tax crisis, to determine the feasibility and to critically analyze the most recently discussed state-level methods of tax regulation (zero declaration, single payment, single declaration).

Analysis of recent researches and publications. Some aspects of the mechanism of tax administration, ways to improve it became the subject of attention of such scholars as Proskura K. P., Shuba I. M., Khymych R. V. The essence, legal nature and general principles of tax administration were considered in the works by Shalimova N. S., Mahopets O. A. Among foreign scientists the best known are Thorn P., Alm J., Togler B. and some others for their works and developments in the tax field.

Article's main body. In a broad sense, taxes are directly proportional to the civilized welfare state, creating the preconditions for the development and stimulation of various spheres of public life. In turn, defects that exist in a coherent, interconnected tax system are first and foremost a problem that the legislator has to deal with, since regulatory regulation is the primary element for the existence and functioning of the tax system, and any innovation should be aimed at eliminating existing ones. shortcomings and the introduction of new mechanisms for regulating tax administration.

The introduction of a unified information system aims to systematize and streamline the information available to tax control subjects, to ensure free and transparent access to information and exchange between central and territorial bodies, first of all of the State Fiscal Service, to strengthen the processes of automation and departure from the paper form of work, since all bodies within their powers will have equal access to a single system.

Conclusions and prospects for the development. Incorporating the practice of zero declaration, single payment and single declaration in the national legislation will help to overcome the tax crisis in order to fill the state budget and improve the position of the taxpayer, since the primary task of the state is to encourage such taxpayers to improve their stability. Taking into account the fundamental tendencies of influence measures used by the post-Soviet countries close to the Ukrainian mentality will positively influence the modernization of the tax system of Ukraine as a whole.

Keywords: tax administration, zero declaration, single payment, single declaration, tax system improvement, unified information tax system.

Медведєв М. Ю. Актуальні питання удосконалення правового регулювання методів податкового адміністрування. *Право та інноваційне суспільство* : електрон. наук. вид. 2019. № 1 (12). URL: <http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2019/06/Medvedev12.pdf>